INNEHÅLL NR 5 JANUARI 2007

332 Registrering av primära hjärntumörer mått på nationell vårdkvalitet Regionala skillnader avslöjade *Tommy Bergenheim, Annika Malmström, Hans Bolander, Annika Michanek, Giuseppe Stragliotto, Lena Damber, Ove Björ, Roger Henriksson*

PATIENTSÄKERHET

342 Tidsbrist ursäktar inte bristande professionell medicinsk bedömning av patienten

343 Fälld, fälld, friad efter missad fingerfraktur hos liten pojke

Först friad av HSAN, sedan fälld av – HSAN

344 Socialstyrelsen bytte ståndpunkt utan några nya fakta

345 **LÄKEMEDELSFRÅGAN** Kan omega 3 eller omega 6 förstärka effekten av antidepressiva?

346 Förbundsnytt

DEBATT OCH BREV

350 Sjukvårdsklädsel måste förena bra förtroende och god hygien *Ann Tammelin, Ann-Christine Karell, Per Nilsson, Agneta Samuelson, Eva Tillman, Åke Örtqvist*

351 **Replik:** Vi fogar oss – men förstår inte helt ... *Stephan Rössner, Martin Neovius*

352 Ska Läkarförbundet döma kolleger hårdare än Regeringsrätten? *Karl Grunewald*

Replik: Förbundet stödjer medlemmarna och värnar yrkets anseende *Eva Nilsson Bågenholm*

353 **Slutreplik till Costa, Forsén och Cullberg:** Vi sitter i samma båt och borde ro åt samma håll – på vetenskaplig grund *Eva Lindström, Sten Levander*

354 Omskärelse av pojkar – tänk om! *Yngve Hofvander*

355 Klargörande angående NuvaRing *Mats Jonsson*

Varför slå upp en välkänd biverkan som en nyhet? *Jan Brynhildsen, Kristina Gemzell Danielsson*

356 **Replik:** Svår avvägning *Jonas Hultkvist*

Angeläget med långtidsuppföljning efter barncancer *Christian Moëll, Lars Hjort, Thomas Wiebe*

KULTUR

357 Czerny-metoden räddade Marina Tsvetajevas barn från svältdöden *Carl Lindgren*

360 Dags att bryta villfarelsen om samband mellan otrevlighet och skicklighet *Niels Lynöe*

KULTUR Föreställningen att en läkare är antingen skicklig och respektlös eller snäll och oskicklig lever fortfarande vidare. Det visar en TV-serie med titeln »House«. Huvudrollsinnehavaren är Hugh Laurie. Sidan 360

361 Recensioner

362 **LEDIGA TJÄNSTER**

364 **PLATSANNONSER**

381 **MEDDELANDEN**

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Vårdkvalitet och ekonomiska incitament

Inom näringslivet är ekonomiska incitament ett etablerat styrmedel. Inom sjukvården kallas systemet med ekonomiska premier till dem som når upp till uppställda kvalitets- och effektivitetsmål Pay-For-Performance (P4P). Det ökar i USA och har nyligen, trots protester, införts i Storbritannien. Förespråkarna ser det som ett sätt att få en bättre och effektivare vård för mindre pengar. I svensk sjukvårdsdebatt betraktas P4P ofta som »privatiseringar« och »vinstintresse i vården«, vilket gör frågan ideologiskt låst.

Om man lämnar ideologin därhän kvarstår spörsmålet om P4P har avsedd effekt i en verksamhet vars kvalitetsmål och resultat är långt mer komplicerade att mäta än andra branschers.

För ekonomiska incitament talar en ambitiöst upplagd sjukhusstudie (N Engl J Med 2007;356:486-96).

Man jämförde vårdkvalitet på 255 sjukhus som infört P4P och offentligt redovisade sina vårdresultat med 406 sjukhus som också hade offentlig redovisning men utan P4P. Vårdkvalitet var definierat som följsamhet mot ett antal evidensbaserade riktlinjer för hjärt- och lungsjukvård. Det ekonomiska incitamentet utgjordes av en tvåprocentig bonus till dem som gjorde bäst ifrån sig och ett lika stort avdrag för de sämsta.

Under den treåriga studieperioden ökade vårdkvaliteten i båda sjukhusgrupperna, men ökningen i P4P-gruppen var signifikant större.

Ett övertygande resultat, kan man tycka, med tanke på det stora materialet. Arnold Epstein, professor i sjukvårdsadministration vid Harvard, som skrivit ledarkommentaren till studien, är dock skeptisk. Skillnaden mellan grupperna var visserligen signifikant men liten i absoluta termer och fanns inte där den skulle behövas bäst. Systemet har fortfarande mer karaktären av ett socialt experiment än av styrmodell grundad på vetenskap, enligt Epstein.

»Om man lämnar ideologin därhän kvarstår spörsmålet om P4P har avsedd effekt i en verksamhet vars kvalitetsmål och resultat är långt mer komplicerade att mäta än i andra branschers.«

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se